

Керівник став розглядатися як особистість, яка повинна впливати на ефективність використання всіх природних і суспільних ресурсів, здійснювати перспективне і поточне планування, підвищувати культуру та ефективність праці, регулювати взаємовідносини в колективі. [2]

Впродовж усього періоду існування незалежної України в освітньому секторі країни, а саме у вищих навчальних закладах накопичувалися численні проблеми, основними з яких є занепад матеріально-технічної бази, старіння педагогічних кадрів, низька заробітна плата, зниження соціального статусу працівників освіти, неефективна, надмірно централізована система, зростаюча нерівність у доступі до якісної освіти, надмірна комерціалізація освітніх послуг, зниження якості освіти і падіння рівня знань і умінь студентів, моральне старіння методів і методик навчання, втрата зацікавленості студентів до навчання. Не менш важливою проблемою є недостатній рівень знань та підготовки у галузі іноземних мов, внаслідок цього студенти втрачають ряд перспектив та можливостей на Європейському рівні, тобто потенціал студентів не розкривається. Постає замкнене коло: нерозкритий потенціал – низька якість – неконкурентоздатність – неефективне використання. Слід також згадати що саме ці проблеми суттєво впливають і на психологічне здоров'я. Внаслідок неправильного підходу в управлінні освітою, студенти та викладачі часто зустрічаються з таким явищем, як «емоційне вигорання», яке пов'язане із психологічним здоров'ям, та виникає внаслідок психологічного захисту у формі повного або часткового виключення емоцій у відповідь на певні психотравмуючі дії, якими можуть бути перелічені вище причини [3].

Для уникнення зазначених проблем насамперед згідно концепцій щодо 2015-2020 років треба передбачити забезпечення комплексного повноцінного розвитку студентів для того щоб вони стали у майбутньому кваліфікованими працівниками; потужний розвиток соціального діалогу на всіх рівнях; систему підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації та стажування як викладачів так і студентів; психологічні тренінги, цілеспрямовану підготовку керівних кадрів у вищих навчальних закладах [4]. А також, запровадити комплекс заходів, спрямованих на заохочення наукової та професійної активності викладачів та студентів, розширити практику творчих відпусток та стажувань, у тому числі за кордоном. Важливо перестати сприймати освіту як джерело проблем, натомість необхідно формувати у суспільстві на неї цілісний погляд [5].

Література

1. Заброцький М.М. Педагогічна психологія. – К.: МАУП, 2000. – 100 с.
2. Коломінський Н.Л. Психологія менеджменту в освіті (соціально-психологічний аспект) . – К.: МАУП, 2000. – 286 с.
3. Неперервна професійна освіта: філософія, педагогічні парадигми, прогноз: за ред. В.Г. Кременя. – К.: Наукова думка, 2003. – 853 с
4. Освітня політика [Електронний ресурс] – М., 2011-2015. URL: <http://www.education-ua.org/>
5. Українська правда [Електронний ресурс] - М., 2015. URL: <http://www.pravda.com.ua/>

ВРАХУВАННЯ ЧИННИКУ ДОВІРИ МІЖ СТУДЕНТАМИ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Сазонова Олена Володимирівна

Національний університет «Львівська політехніка»

79013, вул. С. Бандери, 12, м. Львів, Україна, lenochka_ivanova@mail.ru

Робота присвячена емпіричному дослідженню чинника довіри студентів до себе та до інших в навчальному процесу. Описані результати дослідження дають змогу

визначити напрями вдосконалення навчального процесу.

Останнім часом проблема довіри як феномену соціальних взаємовідносин все частіше стає предметом дослідження педагогів і психологів сучасності. Довіра є однією з фундаментальних складових ефективної взаємодії особистостей, обміну знаннями та досвідом. Довіра – стрижневий елемент соціального та психологічного добробуту людини у суспільстві. [20, с. 52].

У вітчизняній психолого-педагогічній науці досі не ставилося питання про необхідність визначення певного рівня довіри між студентами в груповій взаємодії в процесі освітнього процесу. Детальне вивчення явища довіри в контексті взаємовідносин між студентами та практичне втілення його результатів сприятиме покращенню взаєморозуміння, інтеграції їхніх цілей, підвищенню якості результату та гуманізації освіти в цілому.

Основними функціями довіри є: інтеграційна (сприяє соціальній інтеграції на різних рівнях суспільства), стабілізаційна (формує основу стабільності стосунків), психологічна (знижує рівень напруженості і стресу в стосунках), мобілізаційна (спонукає індивіда до конкретних дій), комунікативна (забезпечує певний рівень комунікації індивідів і соціальних груп відповідно до досягнутого рівня довіри), управлінська (проявляється у використанні довіри як управлінського ресурсу).

Структура довіри складається з трьох рівнів: I рівень – довіра до себе (персональна); II рівень – довіра до інших (міжособистісна); III рівень – довіра до світу (інституційна).

Вивчаючи місце довіри у педагогічному спілкуванні педагога і учнів дослідники зазначають, що педагогічні стосунки між учасниками освітнього процесу в освітніх закладах будуть гармонійними, якщо вони будуть базуються на довірі як внутрішньому регуляторі цих стосунків.

Для дослідження феномену довіри до себе і до інших в навчальному процесі було проведено емпіричне дослідження у студентських групах. Загальна кількість респондентів – 50 осіб. Результати дисперсійного, кореляційного та факторного аналізу дозволяють зробити наступні висновки:

- існує взаємозв'язок між кількістю студентів в групі та рівнем довіри студентів до себе та до інших, тобто чим більша група, тим менший рівень довіри респондентів один до одного;
- існує взаємозв'язок між рівнем довіри між членами групи і ефективністю їх діяльності;
- студенти з високим рівнем самодисципліни є організованими та постійними у стосунках з оточуючими;
- респонденти з високим рівнем довіри до інших очікують взаємної довіри до себе;
- довірливі стосунки у груповій взаємодії дозволяють згуртуватися навколо поставлених цілей та досягнути успіху.

Література

Купрейченко А. Б. Психология доверия и недоверия / А. Б. Купрейченко. – М.: Изд-во «Институт психологии РАН», 2008. – 571 с.